

ЯК ЦЕ БУЛО

Вступна кампанія. День перший



відають: «31 липня, а хто складатиме творчі конкурси, вступні іспити чи проходитиме співбесіди, мусить зареєструватися до 24 липня». Відчувається, що «група підтримки» хвилюється набагато більше ніж майбутні студенти.

Біля столика з надписом «Інженерно-технічний факультет» стає людно. Претенденти на здобуття фаху в цьому підрозділі, що не дивно, — в основному хлопці. Михайло із Білок Іршавського району зізнається, що вступає на ІТФ за маминою порадою, а в перспективі планує відкрити власний бізнес, створивши фірму чи майстерню.

Слідкую за відділами, де приймають заяви на нові спеціальності. Попит на них помітно зростає. До того ж представники цих напрямів підготовки демонструють усі вигоди навчання саме тут, перераховуючи професії, якими зможуть оволодіти майбутні випускники.

Ось уже й до комісії факультету здоров'я людини підходять абітурієнти. За мить заяву заповнює майстер спорту з гандболу. Члени ПК дивуються великій кількості представниць прекрасної статі, котрі бажають здобувати фах у зазначеному підрозділі.

За іншим столиком увічливий молодик пояснює вступникам правила прийому рідною для них угорською мовою. Абітурієнтка із Великих Ком'ят Виноградівського району подає документи в перший день, адже вірить, що так матиме більше шансів на позитивний результат. «Планую стати вчителем або викладачем історії. Потяг до цієї науки виявила давно. Крім матеріалу, поданого у школі, шукала додаткову інформацію в довідниках та Інтернеті. Хочу навчатися саме в УжНУ», — ділиться намірами дівчина.

...Минає друга година прийому заяв. Уже 11:00. Тим часом деякі матері в черзі вже встигли познайомитися, зітхають із полегшенням: «Слава Богу, що цьогоріч не потрібно медичну довідку. Ми б іще «наморочилися» з нею». Більшість юнаків та дівчат зізнаються, що прийшли в перший день тому, що далі запланували їхати на відпочинок, який дозволить оговтатися від напруженої вступної тяганини.

Олександра з Ужгорода подає документи на філологічний факультет. Таке рішення прийняла ще 2 роки тому, адже навчалася в гуманітарному класі. Володіє англійською, німецькою мовами, опановує словацьку та угорську, хоче знати й іспанську. Абітурієнтка заповнює заяви на чеське відділення та на нову спеціальність «Реклама і зв'язки з громадськістю». За той час консультант інформує про флеш-моб, суть якого полягає в тому, щоб зробити селфі на тлі плакату з надписом «Я буду вивчати рекламу і PR в УжНУ». Для виконання цієї місії прямуємо з майбутньою філологинею на 2-й поверх. Дорогою дівчина зізнається, що мріє багато подорожувати, а також здобути творчу професію.

Після 12:00 майже половина «столиків» пустують. Члени приймальної комісії розповідають, що абітурієнтів із рекордно високими балами сьогодні майже не було, а якщо й траплялися такі випадки, то їх відсоток незначний. «Усе тихо, спокійно, стабільно, порівняно з минулим роком, досить в'яло», — характеризують перший день вступної кампанії представники різних факультетів. Не варто, однак, робити поспішних висновків, адже, можливо, юнаки й дівчата ще просто розбираються із нововведеннями.

Олеся МАТІЙ,
«Погляд».

На календарі 10 липня. Ужгородський національний уже практично «відійшов» від традиційних випробувань: заліків, іспитів, захистів курсових та дипломних робіт, випустив у світ чимало фахівців. Здається, можна видихнути з полегшенням. Але ні, улітку потрібно виконати ще одну відповідальну місію — поповнити альма-матерівську сім'ю новими студентами. Отож члени приймальної комісії приступили до здійснення цього важливого завдання.

...Тим часом я їду «вісімкою» й мимоволі згадую свої вступні випробування. Очіма шукаю в маршрутному таксі такі ж невпевнено-стривожені погляди, як і мій був ще два роки тому. Це, власне, зробити неважко. Абітурієнтів у громадському транспорті вистачає. Зокрема, у кінці автобуса біля вікна про нові правила вступної кампанії жваво бесідує дві дівчини. Одна з них обурюється: «І чому цьогоріч лише одна хвиля зарахування. Я ж розраховувала на три». Оponentка відповідає, що їй подобається нововведення, адже так вона швидше звільниться від переживань і вже спокійно проведе решту літніх канікул.

І ось рідний «БAM». Початок прийому

документів — традиційно, о 9:00. Я приїхала дещо раніше, підходжу до головного корпусу УжНУ. В очі відразу впадають вступники в оточенні занадто турботливих батьків. У кожного в руках обов'язковий реквізит — теки з паперами, які визначатимуть найближче майбутнє молодих людей, ба більше — усієї сім'ї. Одна з матерів запитує мене, як пройти до читальної зали, не помітивши, мабуть, орієнтиру на вхідних дверях. Процедура прийому, як і в минулі роки, складається з двох етапів: заповнення бланків у приміщенні Наукової бібліотеки вишу й перевірки наявних документів та прийняття готових папок на 2-му поверсі основного корпусу.

Разом із першими охочими зареєструватися крокую до пункту призначення. Працівники ПК вже майже наготові. Дехто поправляє стоси з бланками, розкладає агітаційні проспекти. Юнаки й дівчата розпорошуються аудиторією, шукаючи поглядом відповідний столик, за яким приймають на той чи інший факультет. І ось важлива мить — першу заяву в УжНУ заповнено. На факультет туризму та міжнародних комунікацій. Відлік розпочато. Читальна зала «росте» шумом розмов, шелестом сторінок, стукотом печаток. Майбутні студенти прийшли вирішувати подальшу долю, звичайно, не самі, а з «групою підтримки»: майже кожен вступник подає заяви

під пильним наглядом матерів, татусів, сестер, братів...

Біля столиків уже сформувалися невеличкі черги. Найдовші — на медичному й біологічному факультетах. Абітурієнтка Людмила з Ужгорода мріє стати лікарем-терапевтом іще з 9 класу. Розповідає, що відчула бажання вивчати анатомію людини через природну цікавість до пізнання себе і щоб у майбутньому допомагати людям.

Ловлю себе на думці: торік у перший день було набагато більше вступників. Вирішила порадитися з представниками приймальної комісії. На запитання вони ствердно кивали, мовляв, так, минулого року справді спостерігався більший «наплив». Можливо, це пов'язано з тим, що приймаємо сертифікати ЗНО лише за 2015 рік або більшість абітурієнтів ще чекають інформації щодо кількості державних місць, яка, порівняно з 2014-м, змінилася. Ще одна ймовірна причина — незадовільно складене ЗНО з української мови.

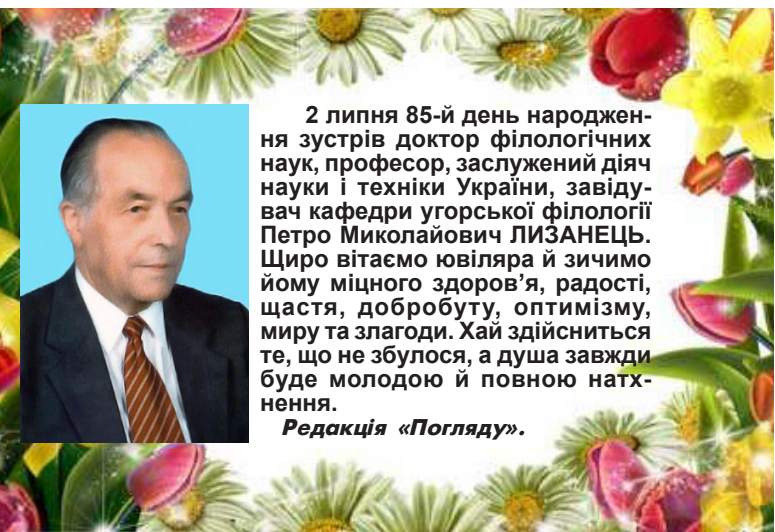
Допитливі матері спілкуються з членами комісії, запитують, якого числа завершується прийом заяв. Ті чемно відпо-



ПОГЛЯДАЙТЕ З НАМИ

ВІТАЄМО!

Петрові ЛИЗАНЦЮ – 85!



2 липня 85-й день народження зустрів доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри угорської філології Петро Миколайович ЛИЗАНЕЦЬ. Щиро вітаємо ювіляра й зичимо йому міцного здоров'я, радості, щастя, добробуту, оптимізму, миру та злагоди. Хай здійснився те, що не збулося, а душа завжди буде молодою й повною натхнення.

Редакція «Погляду».

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

Нові звання. І не тільки...

Чергове засідання вченої ради УжНУ відбувалося згідно з порядком денним.

На зібранні призначили нових завідувачів кафедр: квантової електроніки — Івана Шафраньоша, громадського здоров'я — Геннадія Слабкого, політології і держуправління — Маріана Токаря, полікультурної освіти та перекладу — Світлану Мишко. Учене звання професора здобули Сергій Сухарев (кафедра екології та охорони навколишнього середовища), Василь Гомонай (кафедра фізичної та колоїдної хімії), Олег Мазурок (кафедра нової і новітньої історії й історіографії). Старшими викладачами кафедри фізичного виховання стали Валерій Горват, Шандор Ковач та Олександр Тріфан. Підтримали й Михайла Савчина, Любов Фельбабу-Клушину щодо вдостоєння їх ученими званнями професора, а Валерію Огородник та Івана Маріонду — доцента. Проголосували й за присвоєння почесного звання професора директору університетської клініки Магдебурга Міхаелю Лютке (Німеччина). Почесними докторами УжНУ обрали професора братиславського вишу Петера Куша, професора Мюнхенського університету Томаса

Ружічку та ректора Карлового університету Томаша Зімі.

Декан фізичного факультету, професор Володимир Лазур отримав грамоту-подяку від Президії АН України за багаторічну працю стосовно організації, керівництва науково-дослідницькою діяльністю учнівської молоді з метою її професійного, творчого, духовного самовизначення. Із 85-літтям привітали Петра Лизанця, із 55-річчям — Володимира Фекету й нагородили їх почесними грамотами. Вищевказані відзнаки вручав т. в. о. ректора УжНУ Олександр Рогач. До того ж він розповів про засідання акредитаційної комісії — 99 відсотків поданих відповідних справ мають позитивний результат.

Проголосували й за надання стипендій Верховної Ради України, Президента, таких відомих діячів, як М.Грушевського, В.Чорновола. Крім того, проректор із науково-педагогічної роботи Мирослава Лендьял інформувала про міжнародні зв'язки та навчання іноземців. Так, УжНУ підписав 90 угод із вишами різних держав, а за 15-ма з таких договорів наші студенти матимуть змогу протягом семестру здобувати знання в Європі. І цього року в альма-матер підготували 54-х лікарів-іноземців.

Марія ЗЕЛІНСЬКА,
«Погляд».

Володимиру ФЕКЕТІ – 55!



Ювілейну дату народження відзначив в. о. проректора з науково-педагогічної роботи, доктор біологічних наук, професор Володимир Петрович ФЕКЕТА.

Висловлюємо з цього приводу найщиріші вітання імениннику та бажаємо здоров'я, удачі, злагоди, нових наукових звершень, достатку й благополуччя. Нехай на життєвому шляху будуть тільки вірні друзі.



ЗНАЙ НАШИХ

Майстри інформатики УжНУ:

знову за кордоном і з власними задачами

Представник нашого вишу виступив на «KPI-Open».

Завідувач кафедри інформаційних управляючих систем та технологій факультету інформаційних технологій, доцент

Олександр Міца взяв участь у міжнародних змаганнях із програмування як автор відповідних завдань.

Після власне інтелектуального конкурсу наш викладач-науковець продемонстрував розв'язок запропонованих задач

і виокремив найскладніші з них. Цікаво, що до згаданого ви-пробування залучилися 92 команди, котрі представляли Україну, Польщу, Литву, Естонію та Росію. ***

Також О.Міца разом зі студентами ФІТу Романом Рубаненком і Сергієм Оришичем нещодавно побували на II літній комп'ютерній школі з програмування «Політ» (Полтавщина).

ФОТОФАКТ



Збірна Закарпатської області з регбіліг, лівову частку якої складають студенти УжНУ, у Кривому Розі виборолала титул чемпіона України. При тому відразу 12 спортсменів запросили до національної збірної. У серпні наші тріумфатори візьмуть участь у чемпіонаті Європи.

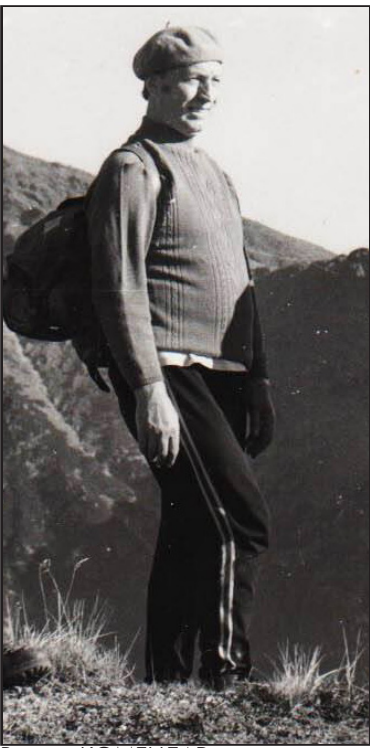
Олеся МАТІЙ,
«Погляд».

ЩОБ ПАМ'ЯТАЛИ

Борець за правду й справедливість

Пішов із життя професор Василь КОМЕНДАР

Перестало битися серце доктора біологічних наук, професора, члена Академії наук вищої школи Василя КОМЕНДАРА. Увесь час він був щиро відданий ботаніці.



Василь КОМЕНДАР у Високих Татрах, 1985 р.

Василь Іванович навчався в УжНУ в перші роки функціонування біологічного факультету, а після завершення ВНЗ залишився тут працювати, присвятивши альма-матер майже все свідоме життя. Понад 30 років В.Комендар був завідувачем кафедри ботаніки. За цей час при ній організував Міжвідомчу науково-дослідну лабораторію охорони природних екосистем, науковим консультантом якої працював до кінця земного шляху. За роки деканства авторитетного діяча (1978 — 1982 р.) у Колочаві Міжгірського району збудовано біобазу для проведення літніх практик студентів.

Уперше у своїй царині дослідник запровадив комплексне, монографічне вивчення раритетних видів рослин Карпат на популяційному рівні. Це дозволило створити самостійну наукову школу популяційної ботаніки. Захоплюючись лікарськими рослинами, видатний біолог створив власний препарат під назвою «Бальзам Комендаря». Над його рецептом автор працював майже 30 років, але все ж досягнув бажаного результату. Завдяки цілющому властивостям напою, чимало людей вилікувалося від різних недуг (бронхітів, астми, хвороб шлунково-кишкового тракту тощо).

Василь Іванович дуже любив студентів: «Із ними й сам молодієш», — говорив професор. Був лояльним педагогом, завжди йшов назустріч юнакам і дівчатам, позитивно ставився до життя. Наставник щорічно із третьо-

курсниками сходив на вершину Говерли. Такі підйоми В.Комендар здійснював не лише замолоду, а й у поважному віці (за 80 р.).

«Лекції з морфології та географії рослин запам'яталися насамперед тим, що це була не просто сухо подана інформація, а жива оповідь про світ флори з його особливостями й закономірностями. Живучи своїм предметом, натхненний викладач часто розповідав легенди про квіти, історії з власного мандрівничого досвіду. Наставник прищепив любов до рослинності рідного краю», — ділиться спогадами колишня студентка, а нині декан біологічного факультету Ярослава Гасинець. Саме після заняття із морфології рослин студенти-першокурсники виявляли бажання надалі спеціалізуватися саме на ботаніці.

У житті В.Комендаря, крім викладацької та наукової, чільне місце займала й природоохоронна та просвітницька діяльність. Авторитетний професор УжНУ був активним захисником навколишнього середовища й прибічником збереження фіторізноманіття. Своєї ідеї та прагнення ентузіаст висловлював не лише під час наукових дискусій, а й у спілкуванні зі звичайними людьми. Він виконував важливу виховну місію і вважав, що лише справжні науковці можуть підняти свідомість народу й спонукати до раціонального використання природних ресурсів.

Василь Іванович був борцем за правду, за своє, рідне. Хранитель природи виступав проти ви-

рубки лісів, дбав про збереження однієї з візитівок нашого краю — Долини нарцисів, сприяв розвитку Карпатського біосферного заповідника та НПП «Зачарований край» (Іршавщина).

Професора В.Комендаря пам'ятають і шанують чимало поколінь випускників біологічного факультету нашого вишу. Колишні студенти, які вже 50 років тому завершили навчання, нещодавно влаштували зустріч. Василь Іванович — єдиний, хто залишився із викладацького складу тих років і був присутнім на ювілейному заході.

Видатний геоботанік прожив чимале, наповнене змістом життя, відзначався позитивним мисленням і став справжнім ентузіастом своєї справи.

В.Комендар відійшов у вічність у 88 років. «Він колись розповідав легенди, а тепер сам став легендою Закарпаття, України, залишивши після себе низку природно-заповідних територій, плеяду кандидатів та докторів біологічних наук, понад 500 наукових праць. Пам'ять про цю людину, справи якої говорять самі за себе, житиме в наших серцях вічно», — з лагідною усмішкою додає Я. Гасинець.

Хай земля, за котру він обопівав, буде йому пухом. Василя Івановича, без сумніву, довго згадуватимуть рідні, друзі, колеги та студенти як щирого оптиміста та відчайдушного борця за справедливість.

Олеся МАТІЙ,
«Погляд».

Одиним абзацом

• **ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ** • Молоді науковці за ініціативи заступника декана С.Булеци стали учасниками міжнародної правничої конференції аспірантів. Зокрема, до угорського Мішкольца, де й відбувався захід, серед 50 колег із різних країн були Н.Лакатош та Я.Фенич, а також здобувач Ю.Солієнко (наукові керівники відповідно Ю.Бисага, Я.Лазур і О.Рогач). Форум провели в місцевому університеті на базі Докторської школи права й політичних наук імені Ф.Деака.

• **ГИРЬОВИЙ СПОРТ** • На чемпіонаті світу, що відбувся в Угорщині за участю 100 спортсменів з 11 країн, студент факультету здоров'я людини П.Росоха здобув титул чемпіона планети, Європи та Угорщини з гирьового марафону, а також у довгому циклі виборів III місце на ЧС серед юніорів, піднявши 28 разів гирі вагою 24 кг. М.Гичка, представник того ж підрозділу, завоював «золото» в естафеті (5 чоловіків за чергою протягом 2 хв. підіймали 32-кілограмові гирі), дві срібні медалі на ЧС із-поміж студентів та дорослих, став чемпіоном світу та Європи серед аматорів. Третій учасник — В.Рошкано, доцент кафедри цивільного права — у відкритій номінації теж виборов чемпіонський титул Європи та Угорщини. Крім того, на ЧС із-поміж ветеранів посів II й III місця.

Олеся МАТІЙ,
«Погляд».

АЛЬМА-МАТЕР — 70!

Рокфеллер сьогодні,

або Кілька штрихів до формування скарбниці книжок в УжНУ

З неї черпаємо основи буття, вона «рятує душу від здерев'яніння», як писав Т.Шевченко, це «морська глибина», із якої виносимо «дивні перли» у трактуванні І.Франка, М.Рильський називав її «джерелом освіти, знання... культурного і душевного збагачення», а В.Сухомлинський порівнював зі «скрипкою для музиканта», «пензлем для художника»... Книгу завжди вважали феноменом людського розуму, одним із чудес, створених на Землі. І наведені означення класиків української літератури вкотре засвідчують, наскільки важливо постійно перетягувати канат знань на себе. Кожне видання, як і всі дорожочинні речі, повинне мати своє місце зберігання. А створення бібліотек — далеко нелегка справа, певною мірою схожа на формування держави зі своїми населенням (власне книжками), територією (спеціальним сховищем для видань), урядом (читачами), здатністю налагоджувати міжнародні зв'язки (тобто мала б охоплювати щоразу ширше коло поціновувачів). Таку мікрокраїну необхідно укріплювати всім, хто хоче стати будівничим духовного майбутнього своєї Батьківщини.

Літопис Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету сягає 1945 р. і пов'язаний із заснуванням закарпатського вишу. Пункт № 9 «Гостанови Центрального Комітету Комуністичної Партії Закарпатської України та Народної Ради Закарпатської України з дня 19-го липня 1945 року про створення Закарпатсько-Українського Університету» передбачав формування наукової бібліотеки нашого ВНЗ. Уже 1 лютого 1946 р. фонд книгозбірні становив понад 40 тисяч примірників видань. Ініціатором і першим завідувачем став Євген Шадуров.

Сховище для книжок нагадувало кочівників: спочатку знаходилося на вулиці Підгірна, 46 (перший поверх державної реальної гімназії — нині хімічний факультет), потім — Волошина, 46 (тодішній гуртожиток жіночої семінарії), відтак — Волошина, 54 (гуртожиток монастиря отців Василіан — сьогодні фізфак). До бібліотеки невдовзі приєднали книгозбірню Ужгородської гімназії, частину фонду «Просвіти». Оскільки «родина» видань значно збільшилася, постало питання щодо зміни місця «проживання». Скарбниця різнодруків «зупинилася» в приміщенні резиденції Мукачівської греко-католицької єпархії (вул. Капітульна, 9), де існувала понад шість десятиліть.

У різні часи установу очолювали Олена Фесенко (1947 — 1963), Іван Киричок (1964 — 1972), Іван Сабадош (1972 — 1977), Олена Почекотова (1978 — 2007), Наталія Гунько (2007 — 2012). Нині почесну справу продовжує кандидат філологічних наук Марія Медведь, котра керує бібліотекою з 2013 року. Марія Миколаївна, власне, і розповіла про особливості книгозбірні: «Гордість Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету — колекція рукописів та стародруків, яка свідчить про культурні традиції, ідеї, погляди. А ще вона — мов своєрідний літопис важливих етапів розвитку історії не тільки Закарпаття та України, а й Центральної Європи. Згаданий фонд складається з унікальних рукописних та друкованих пам'яток XV — XIX століть. Чималу частку становлять видання з екслібрисами, автографами, маргінальними записами видатних особистостей. Книжки розділені за тематикою, хронологією, шрифтами, видавництвами, видами друку тощо. Маємо колекції інкунабул (видання XV століття (26); палеотипів (першої половини XVI (216); альдин (5), фробенів (22), ельзевірів (3) — найвідоміших європейських видавничих фірм XVI — XVIII століть, рукописних книг (548), кириличних та інших стародруків. Частина інкунабул настіль-

ки рідкісна, що їм не знайти аналогів в інших вітчизняних та закордонних бібліотеках. Щодо палеотипів, то заслуговує уваги Острозька Біблія, яку видав Іван Федоров у 1581-му році, та «Мінея» 1500 й 1556 років — найдавніша з рукописних книжок Закарпаття».

Нині лікамі від незнання є понад 1,5 млн примірників навчальної, наукової, науково-популярної, довідкової та художньої літератури, до того ж численні часописи, наукові праці. Варто зазначити, що ужнівська книгозбірня співпрацює з понад 30-ма такими ж установами України, а також кількома іноземними.

Якщо книгозбірні привіряти до держави, то остання, звісно, складається зі своїх, певною мірою автономних угруповань, які злагоджено функціонують, щоб у кожній клітині наукової бібліотеки життєдайно пульсувала жага до знань із боку молодого покоління. Тому нерідко працівники установи влаштовують конференції, конкурси, аби тільки здружити з книгою якомога більше студентів. Повертаючись до структури книгозбірні, варто зауважити, що діють відділи комплектування та обліку літератури; наукового опрацювання документів та організації каталогів; довідково-бібліографічної та інформаційної роботи; карпатики; рукописів та стародруків; іноземної літератури; зберігання книжкових фондів; обслуговування читачів (абонементи); інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення.

Колесо історії безперервно обертається навколо своєї осі. І минуле рідного краю — не виняток. Для того, аби стати почесними синами й дочками малої батьківщини й будувати її майбутнє, слід докладно ознайомитися зі своєрідним літописом рідної землі. У цьому випадку в пригоді стане відділ краєзнавчої літератури «Карпатики».

Початок його історії збігається з роком проголошення незалежності України. Нині цей ставлений хребет минулого Закарпаття налічує понад 12 000 одиниць, починаючи серединою XIX ст. і завершуючи сьогоденням. У сховищі зберігають книжки, газети, журнали, альманахи, календарі, підручники, присвячені питанням історії краю, зокрема його освіти, культури, мовознавству, літературознавству, природничим наукам, і видані українською, російською, чеською, словацькою, угорською, латинською мовами.

У 2013 році до відділу надійшло понад 700 дисертаційних досліджень науковців УжНУ та інших вишів України. Найстаріші видання — «Короткий нарис фундації Федора Корятовича» І.Базилевича латинською мовою у двох книжках (шести томах; 1799, 1804); праця І.Дулішковича «Исторические черты угро-руских» в трьох томах (1874). Із пізнішого періоду цінними є роботи В.Гаджеги, М.Бескида, А.Годинки. Серед періодики XIX століття варті уваги «Церковна газета» (з автографом О.Духновича), яку редагував І.Раковський із 1856-го до 1858-го років, журнал Є.Фенцика «Листок» (1885 — 1903); 1920 — 1930-х рр. — часописи «Руська нива», «Підкарпатська Русь», «Наш рідний край», «Пчілка», «Учитель» та інші.

Щодо старих видань, то зберігаються колекції календарів (приміром, товариств «Просвіта» (1922 — 1938), «Унію» (Ужгород, 1903 — 1933); місяцесловів товариства св. Василія Великого (1867 — 1902)...

Хресною матір'ю краєзнавчого підрозділу вже близько 10 років є його завідувач Марія Чорній, котра розповіла: щороку до відділу приходять науковці, особливо аспіранти з інших вітчизняних та закордонних ВНЗ: «Упродовж останніх семи років (переважно в літній період) «Карпатики» гостинно приймає співробітників відділу наукової бібліографії Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В.Стефаніка, які працюють над

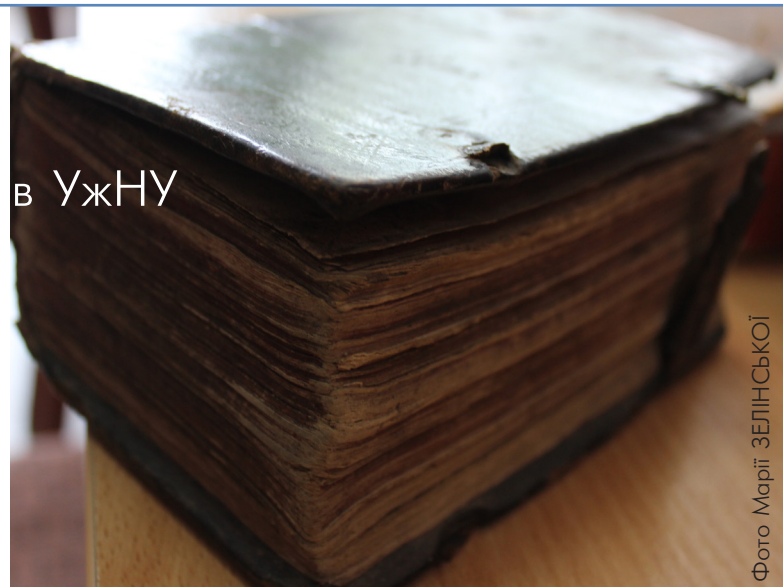


Фото Марії ЗЕЛІНСЬКОЇ

формуванням бібліографії «Українська книга в Галичині, на Буковині, Закарпатті, Волині та еміграції 1914 — 1939 рр.». Нині збирають інформацію для четвертого тому. Книжкові багатства дозволяють широко пропагувати краєзнавчу літературу шляхом організації книжкових виставок. Наприклад, до організації міжнародної конференції «Чехи в Україні. На прикладі Закарпатської області», крім Закарпатського товариства чеської культури, Генерального консульства Чеської Республіки у Львові, Почесного консульства Чеської Республіки в Ужгороді, залучилася й Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», підготувавши розширену книжкову експозицію». Тут започаткували віртуальну виставку до ювілею Кобзаря: «Шевченкіана на сторінках періодики Підкарпатської Русі», — зазначає М.Чорній. Родзинка відділу — постійна експозиція «Сторінками історії древнього Ужгорода», що демонструє рідкісні світліни старого міста (мапа 1928 р. з колишніми назвами кварталів і вулиць, тритомник П.Сови «Прошлое Ужгорода» тощо), а також представлення нових надходжень. Найближчим часом у «Карпатиці» планують відкрити електронний каталог, якого з нетерпінням чекають науковці.

Свою промовисту біографію має і довідково-бібліографічний підрозділ — головна картотека газетно-журнальних статей. Створена 1952 р., вона містить універсальну картотеку з різних галузей знань, велику краєзнавчу та картотеку наукових праць викладачів УжНУ. В останній можна знайти відомості про життєвий і творчий шляхи окремих учених, котрі трудилися в нашому виші, інформацію про кафедри, факультети, університет у цілому. Фонд відділу становить понад 15 000 примірників. В основному це енциклопедична та довідкова література. У підрозділі створено електронний каталог, який допоможе швидше зорієнтуватися в пошуках потрібного видання, підготовлено до друку серію бібліографічних покажчиків, що розкривають зміст «Наукових вісників УжНУ» та інших подібних видань.

«Фундаментальне завдання — зібрати всі праці педагогів (книжки, брошури, курси лекцій, підручники, навчально-методичні посібники), опублікувати їх одним великим томом. Останній стане яскравим свідченням напрацювань в УжНУ. Уже першу частину такого покажчика склала бібліограф Олена Закривидорога (із 1945-го до 1990-го років). А ми робимо другий — із початку незалежності України до сьогодні. Також намагасмося відповідати на читацькі запити. Студенти приходять (незважаючи на популярність і доступність Інтернету), щоб дізнатися необхідні факти, цікавляться з приводу написання курсових робіт, зокрема щодо належного оформлення списку використаних джерел. Тут інформація фундаментальна, послідовна, перевірена (на відміну від тієї, яку пропонують у всевітній мережі). У нас чимало захопливого про сучасних письменників. Із радістю порекомендуємо щось незвичне. Головне — бажання юнаків і дівчат здобувати знання», — переконала завідувач довідково-бібліографічного відділу Лариса Мельник.

Чи не найпопулярнішим підрозділом книгозбірні є універсальна читальна зала. Її головна «господиня» Світлана Слєпньова ще називає «швидкою допомогою», зазна-

чаючи, що завжди можна віднайти потрібні відомості. Тим паче, фонд відділу нараховує близько 29 000 примірників. «У нас діє електронний каталог видань, які зберігаються у фонді читальної зали. Це сприяє швидшому пошуку джерел, відкриває доступ до найповнішого бібліографічного списку, дає змогу шукати відповідний матеріал, увішні ключові слова. Комп'ютерна програма «УФД/Бібліотека» накопичує важливу інформацію про читача. До прикладу, студент брав книжку, хоче вдруге нею скористатися, однак не пам'ятає назви. На допомогу й приходять новітні технології — дозволяють легко й швидко вирішити цю проблему завдяки електронному читацькому формулярові, у якому відслідковується історія виданих підручників відвідувачу книгозбірні. Проте такі інновації не здатні повністю замінити людину-бібліотекаря: одна книжка може стосуватися близько сорока спеціальностей, тому допомога компетентних осіб не завадить», — стверджує Світлана Павлівна, котра з ювелірною точністю підкаже, яке видання з будь-якої сфери життя взяти до рук.

Працівників читальної зали постійно залучають до проведення наукових конференцій, тематичних вечорів, презентацій нових видань, зустрічей, літературно-мистецьких святкувань, тренінгів тощо.

Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ» як колосальна складова університету намагається йти в ногу з часом. Директор книгозбірні Марія Миколаївна додає: «Завжди прагнемо відповідати сучасним запитам. Поєднання комп'ютеризації й традиційного збереження доступу до друкованих видань — ось зв'язок із читацьким загалом. Саме так книгозбірня спроможна вирішувати сучасні вимоги її користувачів. Усе ж інноваційні технології вдосконалили якість роботи та престиж бібліотеки. Наступним кроком стане розвиток корпоративності і взаємодії таких книжкових підрозділів у створенні зведеного каталогу інформаційних ресурсів регіону. Одне з найбільших досягнень — вільний доступ до унікальних видань найперших наукових вісників Ужгородського національного університету. Також сформовано репозитарій — віртуальну бібліотеку наукових статей, підручників, монографій тощо, яка дозволяє їх авторам ділитися напрацюваннями із соціумом, адже здійснивши кілька реєстраційних кроків, вони можуть самостійно завантажувати в базу свої наукові доробки».

Насамкінець слід додати, що сховища для скарбниці духовності завжди будуть актуальними й необхідними. Наукова бібліотека УжНУ вкотре це доводить, надаючи читачам доступ до численних видань, які ніколи не втратять магічної сили латати тріщини будинку знань, котрі постійно виникають через байдужість, меркантильність, неосвіченість. Тому книгозбірні — мов Рокфеллери: їх вагомість неможливо оцінити, до них завжди звертатимуться за допомогою (тільки не фінансовою, а духовною), їхній вплив на успішне функціонування держави також ніхто не скасував і не скасує. Адже щоб звести великий дім, треба спочатку добре укріпити фундамент. Останнім, власне, для країни і є рівень знань, джерело яких — у бібліотеках...

Мирoslava ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».



Фото Марії ЗЕЛІНСЬКОЇ

У ПІДРОЗДІЛАХ

Прощавай, рідний філфаку

У великій залі вченої ради УжНУ відбулося вручення дипломів на філологічному факультеті. Цьогоріч підрозділ випустив понад 160 спеціалістів та магістрів з української, російської, словацької, чеської мов і журналістики.

Свято розпочалося привітанням декана Галини Шумицької, яка побажала дипломованим фахівцям подальшого успішного розвитку кар'єри та мирного неба. А проєктор із науково-педагогічної роботи Мирослава Лендзель — це й віри в себе, наполегливості в досягненні мети, а також поділилася цінними життєвими порадами. Після цього перейшли до вручення документів про вищу освіту. Спеціально запроше-

ними гостями свята були тріо дівчат «Веснянки», котрі повернулися з музичного конкурсу в Болгарії, та головний редактор діаспорної газети в США «Свобода» Петро Часто. Від імені вже вчорашніх студентів подякувала викладачам, привітала однокурсників та сказала чимало теплих слів загалом випускниця відділення журналістики Світлана Лапиґа.

Після свята емоціями поділилися випускники:

Андрій МИГАЛЬ, (словацьке відділення): «Навчатися в УжНУ для мене було чимось «крутим» і веселим. Одночасно з отриманим фахом знайшов друзів, мав корисні й приємні знайомства. Напевно, це найкращі роки мого життя, як, зазвичай, і говорять. Я завжди брав активну участь у громадському житті факультету та університету. Якщо поєднувати



навчання з веселощами, то цей період стане неймовірним».

Катерина ЧЕПА, (відділення журналістики): «З УжНУ мене пов'язують безліч моментів, які ніколи не назву спогадами. Перед очима — насамперед люди, котрі поряд і нині. Слова з виступу на Дні першокурсника пам'ятаю й

досі. Це Людмила Вадимівна Лимонова відкрила в мені любов до сцени. Вона — надзвичайна жінка. Окреме дякую Іванові Івановичу Бабуцаку. Він створив міні-фільм про наш курс. Не знаю, як це можливо, але декілька хвилин зібрали емоції за 5 років. Починала «старанна» студентка

з трійок і перекладань, а в кінці «марафону» почути «90» було дуже приємно. Спасибі університетові за те, що допоміг знайти себе. Тут я зустріла кохання, засвоїла життєві уроки!».

Що ж, хай щастить випускникам і щедрою на успіхи буде їхня життєва дорога.

Знавці іноземної — теж дипломовані

2-ге липня. 13:00.

Аудиторія В1 основного навчально-лабораторного корпусу наповнена студентами, викладачами, батьками й іншими рідними, друзями, які прийшли з нагоди вручення дипломів випускникам.

Свято розпочалося вступними словами ведучих та привітанням декана ФІФ М.Рошка: «Ваш курс був особливим, і я вами пишаюся!» Михайло Михайлович згадував, як дівчата воювали за теплу воду в гуртожитку, цитував Селінджера та наголошував, що педагоги ніколи не шкодували ділитися знаннями. У присутніх сяяли усмішки на обличчях, а в декого блищали очі від сліз, які важко стримати в таку урочисту хвилину. «Ми — як одна сім'я і завжди будемо чекати вас; зараз ідете у великий світ, бажаємо, щоб ваші діти в нас теж училися. Будьте щасливими й не забувайте про факультет!»

Наступною привітала випускників проректор із науково-педагогічної роботи Мирослава Лендзель: «Вам пощастило, що, навчаючись на факультеті іноземної філології, щодня могли бачити Європу з п'ятого поверху, тобто мету, до якої повинні й далі рухатися хай маленькими, але впевненими кроками.



Сонце світить для всіх однаково: не бійтеся говорити те, що думаєте. І в ті моменти, коли буде важко, звертайтеся до своїх викладачів, котрі завжди допоможуть».

Степан Бабинець, доцент кафедри французької мови та зарубіжної літератури, своєю чергою, зазначив: «Я є представником першого випуску цього факультету й чудово знаю, що тут

були й недоспані ночі (в аудиторії саме плакала дитина — прим. авт.) — ось бачите, кажу ж, недоспані ночі (присутні розсміялися — прим. авт.), перекладання, але незважаючи ні на що, хочу, щоб вас супроводжувала Божя ласка».

Звернулася до випускників і завідувач кафедри німецької філології Ольга Гвоздяк: «Я приєднуюся до всіх уже сказаних теплих

та щирих слів. Хочу зауважити, що Степан Степанович був першим випускником, я — восьмим, а ви стали сорок восьмими!»

Анжеліка Кікало, доцент кафедри французької мови та зарубіжної літератури, говорила французькою, опісля переклала: «Додам: ми завжди працюємо для вас, ваших знань. Чим більше ви вмієте, тим більше невіданого».

Відтак почали безпосередньо церемонію вручення дипломів. Останньою подякувала наставникам та привітала своїх однокурсників випускниця Яна Баніна, процитувавши Ліну Костенко: «Кожен фініш — це, по суті, старт...» Корнелія Сірко з відділення англійської мови та літератури після свята зізналася: «У мене зараз двоякі почуття: панує радість, адже маю диплом, але є й розгубленість, що робити далі. За 5 років навчання факультет став рідним. Приємно: викладачі ставляться до нас, наче до власних дітей. Здобуття фаху в УжНУ принесло чимало хороших спогадів, і якщо є бажання отримувати нові знання, безперечно, тут їх здобудеш».

Василина Халус, випускниця відділення англійської мови та літератури, теж подібно висловилася: «Я цілком задоволена навчанням у нашому університеті: дружний колектив, у якому завжди можна було знайти підтримку, цікаві лекції та прекрасні педагоги, до котрих можна звернутися за порадою».

Завершилося свято фотосесією дипломованих фахівців із рідними, друзями, викладачами та вже фактично колишніми однокурсниками. Бажаємо всім їм щасливої життєвої дороги, тим паче, що цьогоріч названий підрозділ випустив 124-х знавців англійської, німецької й французької мов та літератури, або 66 магістрів (шестеро з відзнакою) та 58 спеціалістів. У добру путь!

ЗУСТРІЧІ ВИПУСКНИКІВ

Альма-матер як другий дім



Напередодні вручення дипломів та вступної кампанії на геофаку відбулася зустріч із першими випускниками, сповнена теплих розмов щодо навчання, насичена спогадами про студентське життя.

Зазначений підрозділ створено в 2005 році, і окремі з колишніх студентів нині тут працюють. Враження ж від заходу в усіх приємні.

Степан ПОП, декан: «Перший випуск географів дійсно був особливим. Тоді по-іншому ставилися до навчання, ми не мали

відрахувань, двієчників. Саме з першими нашими вихованцями заклали основи факультету та звичаї, які залишилися й сьогодні».

Жанна КОРЧИНСЬКА, викладач: «Дуже мріяла вчитися на геофаку, але батьки не хотіли відпускати далеко. Потім ми дізналися, що в УжНУ відкривають новий підрозділ. Наша група за роки навчання сприяла розвитку факультету. Завжди була цікавою практика. Побували в різних частинах Закарпаття, зокрема ходили на Говерлу, їздили до Одеси, Затоки тощо. Період життя, пов'язаний з УжНУ, залишив теплі спогади».

Антоніна ПОЛЯК, випускниця: «Пам'ятаю, коли закінчила школу й настав час вступної кампанії, то навіть не думала про географічний, чимало моїх однокурсників теж планували опанувати інший фах, але почула по радіо, що в УжНУ відкривають новий підрозділ. Тоді одразу й вирішила вступати сюди. І жодного разу не пошкодувала, що стала географом!»

Віритись, що такої ж думки будуть і представники наступних поколінь — «вихідців» із географічного факультету, якому бажаю подальшого розвитку!

ВІТАЄМО!

Медіацентру УжНУ – 2 роки!

Здасться, невеликий період, однак якщо зважити на те, наскільки заповненим є інформаційний простір, це справді багато. Бажаємо колегам цікавих провідів для матеріалів, нових приємних зустрічей, сил, натхнення, гострого пера, творчого процвітання!
Редакція «Погляду».



Олесі БАРЧАН – 35!

8 липня 35 років виповнилося Олесі Василівні БАРЧАН — кандидату філологічних наук, доцентіві кафедри журналістики. Колеги з кафедри, редакція газети «Погляд» щиро вітають іменинницю та зичать їй радості, любові, натхнення, успіху, душевного піднесення та благополуччя. Хай життя буде наповнене яскравими барвами й теплом людей, котрі Вас оточують!



ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Династії по обидва боки Карпат

Прикарпаття випестило та підготувало чудового лікаря-стоматолога та чуйну до пацієнтів людину — Ігоря Тарасовича КЕНЮКА.

Андрійко після закінчення ЗОШ-ліцею в Івано-Франківську довго не вагався, яку професію обрати, бо в нього був переконливий сімейний приклад — мама. Людмила Петрівна вже понад 30 років працює в дитячій стоматології, є асистентом кафедри місцевого національного медичного університету.

Після закінчення в 2009-мур. Івано-Франківського НМУ та в 2011-му інтернатури А.Кенюк уже

як дипломований спеціаліст був направлений на роботу по другий бік Карпат — до Ужгорода. Разом із ним приїхала і його колега та дружина Любов Миколаївна, котра закінчила той же факультет. Цікавий факт: вона, як і чоловік, продовжує династію, бо її батько, Микола Васильович Білишук, — доцент кафедри дитячої стоматології зі стажем чверть століття того ж вишу, де працює й мати його жятя.

Тим часом Андрій Тарасович за 4 роки роботи на стоматологічному факультеті УжНУ виявив себе здібним фахівцем, спеціалістом високого класу. Про це свідчить кар'єрне зростання А.Кенюка: 2014 року він — старший викладач кафедри

ортопедичної стоматології, відтак — заввідділення, а з травня 2015 року — уже заступник декана з науково-дослідної роботи.

Не відстає від чоловіка й дружина. Любов Миколаївна працювала старшим викладачем, а з грудня 2014 р. — заввідділення дитячої стоматології факультету. Молоді й амбітні спеціалісти не хочуть бути гіршими від своїх батьків, і в цьому простежується спадкоємність поколінь. Подружжя також активно цікавиться нововведеннями в закордонній стоматології, переймає передові методи й засоби в лікувальній та ортопедичній стоматології і найголовніше — утілює набуту теорію в

практичну роботу. Немає жодних сумнівів, що в найближчому майбутньому ми почуємо ці імена серед провідних науковців УжНУ.

Я вже літня людина, пенсіонер, ветеран праці. За життя багато разів лікувався в стоматологів і ортопедів. Останні 5 років перед пенсією служив у Комі АСР, після цього не дивно, що маю значні проблеми із зубами. На щастя, після невдалих лікувань та протезувань мені порадили звернутися до А.Кенюка зі стоматологічного факультету, котрий своїм чуйним ставленням, глибокими знаннями передових методів лікування та ортопедії робить, можна сказати, диво. При тому дбає,

щоб хворому було комфортно, безболісно, і повністю завершує курс надання допомоги.

Пацієнти відчують турботу, зокрема і я. Упевнений, що й інші відвідувачі вдячні за фаховий прийом. Адже із династії лікарів, Андрій Тарасович, як кажуть, стоматолог від Бога. А моєму рятівникові тільки 28 років. У нього ще все попереду, бо хоч є скромною людиною, але зізнався в розмові, що думає й про наукову працю.

Бажаю йому підготувати як кандидатську, так і докторську дисертації, із честю їх захистити в майбутньому, але не залишати практичної роботи на благо своїх пацієнтів.

Владислав ХАМАРИТО.

ПОСТАТІ УЖНУ

Валерій ТОВТ: «Не відмовляти в допомозі тим, хто її потребує!»

Життя мінливе, мов погода: не завжди вгадаєш, яким буде день, та й офіційні прогнози не надто точні. Ось і людина: не знає наперед, чи сьогодні радітиме результатам учорашньої праці, чи раптом потрапить під рясний дощ або й бурю критики, суперництва, заздощів... Хтось постійно, про всяк випадок, носить із собою парасольку. Під нею можна розуміти риси характеру (до прикладу, уміння переконувати), впливових знайомих, матеріальні речі на кшталт талісманів тощо. Але хочеться розповісти не про прихильників завбачливості (хоч, безперечно, вони теж заслуговують уваги), а про особистостей, котрі, ідучи життєвою дорогою, не думають про те, як захищатимуться від дощу й сонця, а просто крокують до мети. Цікаво: запалу таких людей вистачає на довгі роки — душа загартована перешкодами, тому й готова до нових звершень. Сказане стосується й завідувача кафедри теорії і методики фізичного виховання Валерія ТОВТА.

Легко писати про тих, хто не знав війни... Набагато складніше правильно висловитися про особистість, котра, пройшовши бойове хрещення, несе із собою добро, самовідданість, любов, а головною мрією в житті називає мир. Хто-хто, а Валерій Адальбертович знає, наскільки цінним є згадане слово, адже свого часу воював в Афганістані у складі вертолітного полку в Джелалабаді (поблизу з пакистанським кордоном). Мас військове звання полковника, також служив у Білорусі, Ростові-на-Дону. Після розпаду Радянського Союзу 1994 р. звільнився з лав збройних сил Російської Федерації. Відтак розпочав працювати в УжДУ на кафедрі фізичного виховання.

Узагалі сам В.Товт родом із міста над Ужем. Мама була бібліотекарем, батько — інженером із постачання на «Ужгородприладі». Саме в обласному центрі Валерій Адальбертович здобув знання, почав займатися спортом. Із 3-го класу захоплювався гімнастикою. Відповідні успіхи й визначили професійні пріоритети. За словами наставника, молоді роки запам'яталися постійними змаганнями, завдяки останнім міг побувати в різних містах, навіть країнах, знаходити нових друзів. В армії опанував ще один вид спорту — офіцерське багатоборство. На жаль, крапку в спортивній кар'єрі поставили події в Афганістані. Та я сказала б, швидше кому, адже наш герой не зупинився; навпаки, активно працював на благо Батьківщини.

У 2001 році створив кафедру фізичної реабілітації, яку очолював до 2004-го. Активно залучався до надзвичайно клопіткої справи — формування факультету фізичного виховання і спорту. Із 2005 до 2012 рр. був деканом цього підрозділу. За 7 років викладачі ФФВіС захистили 5 кандидатських дисертацій, ще 2 успішно підготували до апробації, невдовзі поповнилися ряди кандидатів наук. Студенти, попри скрутні часи, могли навчатися за сучасними підручниками, адже педагоги видали десятки навчальних посібників, удалося отримати патенти на винаходи, ліцензувати й акредитувати спе-

ціальність «Фізична реабілітація» за ОКР «Спеціаліст» і «Магістр» із кваліфікацією викладача фізичного виховання і спорту, реабілітолога. До того ж на факультеті відкрили заочне відділення, аспірантуру, провели набір слухачів на ФПО. Численні перевірки міністерства підтвердили високий рівень підготовки юнаків і дівчат, у результаті збільшили ліцензійний обсяг із 30 до 130 осіб.

Незважаючи на вагомий досвід, стажування за кордоном (В.Товт 3 роки за кошти міжнародного гранту практикувався в конкордійському університеті (Канада), у роботі виникало чимало труднощів. «Найболючішим питанням залишалася навчально-спортивна база, яка не відповідала вимогам вищої школи. Зауважу, що при майже нульовому фінансуванні факультету колектив зробив просто диво. У «спадщину» отримали спортивний комплекс і майданчики в жахливому стані: у спортзалі протікав дах, усі приміщення потребували капітального ремонту, зокрема санвузли, не працювала каналізація. Студенти могли здобувати теоретичні знання тільки в двох аудиторіях. Поступово, переважно завдяки спонсорському фінансуванню та грантовим програмам Канадської агенції міжнародного розвитку й Канадського бюро міжнародної освіти, удалося створити реабілітаційний центр підрозділу, а також облаштувати ще три нові приміщення для занять. Нині проведені відповідні ремонтні роботи, є автономне опалення, завезли й нові меблі, комп'ютерну техніку, посібники тощо. Небайдужі меценати допомогли привести до ладу басейн. Для нашого вишу за умов безгрошів'я тоді це була значна подія. Щоправда, не вистачило часу для реорганізації великої спортивної зали, що успішно здійснила декан Олена Дуло», — зазначає Валерій Адальбертович.

Зазвичай, коли питаю педагогів, звідки черпають натхнення й сили для професійної діяльності, то розповідають про хобі, відпочинок родинно... А В.Товт висловився так: «Складною й виснажливою є робота, яку не любиш і не вмєш виконувати.

Результати улюбленого заняття приносять максимальне задоволення та примножують сили. Мені приємно передавати досвід, набутий як у спорті, так і у викладанні, молодому поколінню».

Зі своїми вихованцями наставник намагається будувати «партнерські, а не панібратські стосунки», адже, як стверджує, юнаки й дівчата це особливо відчувають і цінують відповідне ставлення до себе. Наш герой готується до кожного заняття, незважаючи на те, що теоретичний матеріал уже добре відомий, інформацію подає системно, захоплює до діалогу. Згадує: «Колись мене вчили, що педагогів поділяють на дві категорії — тих, хто працює за принципом: «Роби, як я сказав», і тих, хто каже: «Роби, як я!» Відчуваєте різницю?!» Своєю чергою, третьокурсник факультету здоров'я людини Максим Грига ділиться враженнями: «Це дуже хороший і справедливий викладач, котрий постійно допомагає, підказує правильні рішення, ніколи й нікому не занижував оцінок. На лекціях, крім основного матеріалу, часто з інтересом згадує захоплені історії з життя. А ще для того, аби студенти відпочили, може розказати й анекдот. Відчувається: слухаєш дуже розумну й начитану людину».

А ще Валерій Адальбертович — чудовий психолог. Перед відповідальними випробуваннями важливо налаштувати гравця, на що в кожного тренера є свої секрети. В.Товт зізнається: «Важливо залучити спортсменів до участі в аналізі техніки й тактики змагань. Тоді в організмі запускаються хімічні реакції, які сприяють перемозі». На думку наставника, людині, котра професійно займається спортом, необхідно володіти такими рисами характеру: впевненість, терпіння, амбіційність, а головне — щоденна клопітка робота, самовдосконалення.

Із колективом Валерій Товт здебільшого в дружніх стосунках, адже ідеалу не існує, до останнього потрібно тільки прагнути. Ось як відгукується про колегу завідувача кафедри фізичного виховання Іван Маріонда: «Знайомі з 1998-го року. Уже не раз переконався: це компетентна, толерантна, надійна особистість, а ще безмежно любить свій фах. Завжди допомагає молодшим працівникам. Ми часто проводили загальноуніверситетські спартакиади, були й на обласних олімпіадах із фізичної культури, разом підготували ліцензійну справу й відкрили для спортивної молоді новий напрям підготовки «Фізичне виховання», тож співпрацювати з такими людьми, як Валерій Товт, — особливо приємно. Він завжди знаходить хвилину для студентів, коли ті про щось запитують. Наскільки мені відомо, цінує в людях вірність, щирість і порядність».



Фото з офіційного сайту Федерації боксу Закарпаття

Валерій Товт

Щодо потрібних якостей, то до перерахованого наставник іще додає терпимість, повагу й уміння жертвувати власними інтересами задля інших. Боляче переносить зраду. Також ми спілкувалися за темою справжньої дружби. Запевняє, що військова служба навчила берегти такі стосунки, бо іноді вони були питаннями життя і смерті. Керується приказкою: «Друг пізнається в біді!»

Підтримка родини — не менш важлива. Бог нагородив В.Товта чудовою сім'єю. Зізнається: дружина Маріанна, крім того, що є доктором медичних наук, професором, надзвичайно мудра як людина. 34 роки спільного життя з військовим (а це постійні переїзди), добряче загартували розум і волю вірної половини. «Я вдячний своїй коханій. Дуже її люблю. Маю й уже дорослого сина», — каже Валерій Адальбертович.

У юнацькі роки майбутній науковець потайки писав вірші. Про все, що оточувало. На його погляд, така діяльність удосконалює пам'ять, а в Афганістані допомагала боротися зі стресом. Також віддає перевагу українським народним пісням. У дитинстві захоплювався Г.Гюго, у період розпаду СРСР — О.Солженіциним. Нині цікавиться теорією пасіонарності Л.Гумільова. Любить домашніх тварин, особливо розумних сіамських котів.

Не могли й не поспілкуватися стосовно духовних орієнтирів. У дитинстві цю нішу займала матір, котра була надзвичайно начитаною, що й передала синові. На початку військової кар'єри таким

наставником виявився командир полку Махмуд Шакіров — виважена й справедлива людина. Пізніше еталоном став науковий керівник дисертаційної роботи, полковник, професор Валерій Щоголев, мудрі поради котрого донині слугують «дорожньою картою».

Девіз життя — «Не відмовляти в допомозі тим, хто її потребує!» До переліку найзаповітніших мрій належать створення факультету фізичного виховання і спорту європейського взірця; зміна ментальності людей: щоб «не творили зло під личиною добра», і головне — мир. Бо ж війна, мов одним помахом чарівної палички злої феї, за мить зруйнує всі досягнення й бажання. У цьому, сподіваюся, уже міг переконатися кожен громадянин. Та доки на світі будуть такі працюючі, віддані своїй професії й сильні духом особистості, як Валерій Товт, Україна точно не схилить голови перед ворогом. Хочеться в це щиро вірити...

P.S. 9 липня кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання факультету здоров'я людини Валерій Адальбертович ТОВТ зустрів 60-річний ювілей. Від щирого серця вітаємо іменинника, бажаємо сил, енергії для подальшої викладацької роботи, добра від оточення, любові й родинного тепла. Хай останнє ще сильніше зірвіває в труднощах! Зичимо здоров'я, наснаги, щастя й злагоди в усьому.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

ІЗ ПРОЧИТАНОГО

Чутливість жіночого серця

Поезія — найвеличніша форма втілення людської думки. Так управно, глибоко й ніжно Тетяна Ліхтей передає свої думки та почуття рядками віршів. 23-й випуск збірки «Між Карпатами і Татрами», який вийшов нещодавно, — творчий доробок поетеси в словацькому перекладі Юрая Андрічика.

Відкриває видання вступна стаття Миколи Неврлого під назвою «Поезія жіночого серця». Критик зауважив, що Т.Ліхтей, будучи доцентом кафедри словацької філології УжНУ, уміло поєднує «талант справжнього поета з ерудицією філолога». Авторка яскраво виявила себе в чотирьох попередніх збірках («Оксамитова ніч», «Химерні ромени», «Зела», «Сарабанда дощу»), а 23-й випуск «Між Карпатами і Татрами»

дозволить і словацьким читачам насолодитися витонченими віршами ужгородського члена Національної спілки письменників України.

Особливої уваги, як на мене, заслуговує поезія «Ужгород», у якій Т.Ліхтей із неабиякою ніжністю передає спогади про юні роки. Не можна не згадати й про вірш «У старій братиславській кав'ярні» — його рядки сповнені романтизму та ностальгії. Уся збірка проймає відповідною хвилею: згадками про дитинство, молоді літа, кохання («Мовчи. Усі слова — це вирок...», «Була весна, та пахло все ще осінню», «Чекаю тебе», «Наснилося, що час переминівся» тощо).

Хочеться додати, що вищезазначене видання варте високої оцінки, адже є композиційно багатим, а власне поезії — зрозумілими, відкритими, читаються серцем.

Людмила БЕСКИД,
студентка відділення журналістики.

ОПИТУВАННЯ

10 книжок, вартих прочитання

Якось поставила собі запитання: «Що повинен прочитати кожен студент та й освічена людина загалом?» Відповіді вирішила пошукати у викладачів різних факультетів УжНУ.

Свої варіанти погодилися назвати доценти: із кафедри політології і державного управління — Іван Стряпко, із кафедри філософії — Анжеліка Дербак, із кафедри російської літератури — Іван Сенько та ще один викладач, який побажав залишитися анонімом. Якщо їх думки взяти до уваги сукупно, то серед десяти книжок, які повинен прочитати кожен, повинні бути:

3. «Брати Карамасови» Ф.Достоевського.
4. «Жовтий князь» Василя Барки.
5. «Чума» А.Камю.
6. «Дванадцять стільців» І.Ільфа та Є.Петрова.
7. «Записки українського самашедшого» Л.Костенко.
8. «Гамлет» В.Шекспіра.
9. «Троє в човні...» Д.К.Джерома.
10. «Маленький принц» А. де Сент-Екзюпері.

Утім який би не був ваш вибір — читайте! Адже ще французький філософ та енциклопедист Д.Дідро зазначав, що «люди перестають мислити, коли перестають читати».

Наталія КУСЬКОВА,
студентка відділення журналістики.

ФОЛЬКЛОРНІ СКАРБИ

Кароліна БОБОНІЧ закінчила 4 курс філологічного факультету, живе в Ужгороді, любить збирати легенди. Від сьогоднішнього номера пропонуємо вам ті з них, які дівчина записала від своїх дідуся й бабусі (народилися відповідно в Міжгір'ї та на Мукачівщині) і літературно опрацювала.

Легенда про барвінок і руту

Це було в Карпатах. У маленькому містечку жив молодий та гарний хлопець Барва. Батьки дали йому ім'я за красу, усадковану від них: стрункий і ладний, із блакитними очима, подібними до неба чи моря.

Одна заважала хіба: Барва був дуже бідним, хоч і роботящим. За що не візьметься — у нього завжди спорилася робота: міг і коня підкувати, і поле зорати, і впоратися з худобою... Хатину мав маленьку, але охайну. Сусіди завжди раділи хлопцю, бо в усьому їм допомагав.

Дівчата мріяли вийти заміж за парубка, але він ніколи не сидів без діла, бо надіявся, що так стане багатим. Однак час минав, а багатства все не було...

Тим часом у сусідньому місті жив пан, котрий всюди подорожував на своїй кочі¹. У нього виростала красива донька Рута. Батько мріяв видати її за вельможу з хорошого роду.

Якось пан їхав маленьким містечком, де проживав Барва. У мандрівника зламалася бричка. Він попросив знайти майстра, котрий зміг би відремонтувати транспортний засіб для продовження подорожі.

Знайшов молодого Барву. Коли дочка пана побачила юнака — одразу ж закохалася. Її полонили блакитні очі та дужі руки. За короткий час кочію вдалося відремонтувати, тож пан щедро віддячив за працю.

Коли мандрівники від'їжджали, хлопець та дівчина зустрілися

поглядами: між ними виникло бажання пізнати одне одного.

Відтоді Барва таємно навідувався до міста, щоб побачити Руту. Вони влаштували побачення й хотіли одружитися. Але одного разу свідком зустрічі закоханих став батько дівчини. Описав жодного разу не відпустив докучу за ворота. Більше того, мати пішла до босоркані², щоб та розлучила пару. Ворожка пообіцяла зробити все можливе. Але любов виявилася сильнішою від чаклунства: пара не розлучалася.

Проте з плином часу відьма зробила інше: хлопця перетворила на барвінок, а красуню — на руту. Відтоді ці квіти в народі символізують велике кохання й вірність.

¹ Кочія — бричка.

² Босорканя — відьма.

Легенда про лілію

В одному селі поблизу Синевирського озера проживали двоє закоханих. Дівчину звали Лелією, а хлопця — Степаном. Лелія була красунею з блакитними очима, а Степан — статним парубком. Вони кохали одне одного й навесні вирішили побратися. Але...

Степана призвали до царського війська на службу. У Європі саме тривала війна: чоловіки були зобов'язані захищати державу.

Після одного з важких боїв Степана поранили. Він потрапив у полон. А ще втратив пам'ять. Хлопець довго не знав, хто він, де жив, чим займався.

Минуло багато років, більше двадцяти. Кохана все чекала Степана й нічого не знала про його долю.

ЗАХОДИ



Викладачі й студенти УжНУ

як рушійна сила «Вільних екскурсій»

Уже понад два роки в обласному центрі функціонує соціально-освітня атракція для мешканців і гостей міста, відома під назвою «Відкриті екскурсії Ужгородом».

Перший такий захід стартував 17 листопада 2012 року. Організаторами стали громадські активісти, зокрема Тетяна Лемак та Орест Когут, котрі вже провели більше півтори сотні екскурсій. Останні, незалежно від пори року й погодних умов, традиційно розпочинаються о 14:00 на площі Театральній, де збираються як постійні учасники,

так і ті, хто випадково дізнається про існування безкоштовного походу, що пропонує увазі чимало цікавих фактів про місто над Ужем.

Воднораз ці заходи — чудовий спосіб удосконалення майстерності для майбутніх гідів, котрі нині навчаються на історичному, географічному факультетах, у підрозділі туризму та міжнародних комунікацій. Окрім досвідчених екскурсоводів, безпосередньо до роботи неодноразово залучалися викладачі, студенти й випускники УжНУ.

«Екскурсії вже стали необхідним елементом недільного життя міста. Це — мов ходити до церкви щонеділі, — зазначає Федір Шандор

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!
Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням <http://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues>
А з кращими матеріалами номера ознайомлюється на сторінці «Погляду» в соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/uzhnu.poglyad>

ПІСЛЯСЛОВО ДО ЮВІЛЕЮ

Людмила ЛИМОНОВА:

справжній ентузіаст, щедра на поради й просто цікава особистість



Людмила ЛИМОНОВА (перша ліворуч) із колегами кафедри

Уже не рік Людмила Вадимівна працює на кафедрі російської літератури, а не так давно відзначила ювілейну дату народження.

Л.Лимонова є одним із найулюбленіших викладачів для своїх вихованців, її знають не тільки на російському відділенні — увесь філологічний факультет любить і дивується енергійному підходу до життя. А ще в нашого шановного наставника завжди хороший настрій, яким вона щодня ділиться з усіма. Студенти вважають свого педагога доброю, справедливою, веселою, активною людиною.

Першокурсниця російської філології Юлія Половко зізналася, що хоч Л.Лимонова в них ще не викладала, проте група вже встигла її полюбити: «Це імпульсивна й неймовірно активна особистість. Вічно молода — саме про неї! Переймається всім навколо й постійно намагається чимось допомогти».

А ось студентка 3-го курсу Олександра Балабан добре знає, що сумлінно потрібно готуватися до занять: «Як педагог, Людмила Вадимівна вимоглива, справедлива, освічена, любить влучно пожартувати, із розумінням ставиться до молоді, під час лекцій викладається сповна, а ще неабияк вірить у кожного з нас. Це людина, котра має безмежну фантазію й ентузіазм».

(до речі, не так давно він був ювіляром, тож найкращі йому вітання!) — Траплялися й курйозні випадки. Так, під час Маршу мільйонів була ідея відмінити похід, однак екскурсанти (понад 30 осіб) протестували й добилися свого: захід усе ж провели. І загалом кожна така зустріч цікава й уже традиційна для ужгородців. Ці починання заслуговують тільки на схвалення, а організатори — на повагу та визнання. Хочеться, щоб походи тривали в майбутньому».

Постійний гість-учасник екскурсій Олександр зауважив, що рівень їх проведення досить високий. Сподіваємося, що представники УжНУ й надалі допомогатимуть ужгородцям здобувати знання не тільки в стінах університету, а й за його межами.

Юрій ЛОМАКІН,
студент заочної форми навчання відділення журналістики.

Чуйно про ювілярку відгукнувся третьокурсник Тарас Войтюк. Хлопець згадує: те, що вона надзвичайно добра, щира й відкрита, зрозумів не відразу: «Ще на першому курсі я навіть трохи побоювався Л.Лимонової — завжди намагався «просковзнути» повз неї. Та згодом усвідомив: це незамінна людина на факультеті, викладач із великої літери, справжній фахівець, майстер слова, а ще — чудовий сценарист. Вона щедра на мудрі поради, підтримує за складних ситуацій. Людмила Вадимівна стала для нас хорощим другом. На її парах цікаво, не дивися на годинник із думкою: «Коли настане перерва?» Студенти охоче згадують приємні, кумедні історії, незважаючи на стриманість нашого викладача. Було цікаво спостерігати, із якими емоціями юнаки й дівчата відгукуються про наставника, запевняючи, що любов взаємна.

Увесь факультет сподівається, що Л.Лимонова ще не рік радуватиме студентів захопливими заняттями й веселими постановками різноманітних заходів. Я, своєю чергою, хай із задоволенням, але приєднуюся до щирих вітань на адресу ювілярки, бажаю їй невичерпних творчих сил, міцного здоров'я, натхнення й вдячних та допитливих учнів.

Олександра БАЛОГ,
студентка відділення журналістики.



ПІДСУМКИ

«Заспартакіадували-2»

65-та університетська спартакіада серед викладачів і співробітників УжНУ запам'яталася рядом особливостей, на яких хотілося б заострити увагу докладніше.

Насамперед радує рекордна кількість учасників — 18. Особливо потішили успіхами окремі команди, наприклад, із хімічного факультету. Його представники традиційно показують високі результати, а цього разу взагалі фінішували в загальному заліку срібними призерами. Так само заслуговують поваги й новачки. Скажімо, коледж, який фінішував четвертим. Або ж чим не успіх факультету туризму та міжнародних комунікацій, котрий закріпився в першій п'ятірці.

Ще одна помітна тенденція — зростає рівень майстерності учасників спартакіади. Мабуть, саме цим можна пояснити й той факт, що доволі сильний колектив фізиків тепер задовольнився лише дев'ятим місцем. Відрадно: у ряді підрозділів безпосередню участь у змаганнях брали декани, їх заступники, а також викладачі

далеко неспортивного віку, які, однак, перебувають у хорошій фізичній формі та з високим моральним духом.

На жаль, окремі факультети проігнорували спартакіаду, хоч за прикладом деяких інших могли б виступити хоч би в одному-двох видах. Приміром, у шашках, які не вимагають особливих здібностей чи значної кількості учасників.

Щодо головних триумфаторів, то найкраще себе виявили представники кафедри фізичного виховання. Вони здобули I місце й найбільше (тричі) перемагали в конкретних видах спорту, зокрема в бадмінтоні, міні-футболі та легкій атлетиці. КФВ, а також хімфак найчастіше ставали призерами загалом — по 5 разів. Їх підстави радіти й економістам, які й цього року відчули смак «медалевого» успіху.

А в цілому спартакіада запам'яталася цікавим суперництвом, викладачі мали змогу не лише виявити найкращих змагальників, а й просто поспілкуватися між собою, зняти втому повсякдення. Залишається тільки сподіватися, що й новий аналогічний захід збереже вагому кількість охочих показати себе на спор-

ТАБЛИЦЯ РЕЗУЛЬТАТІВ VIII ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПАРТАКІАДИ СЕРЕД ВИКЛАДАЧІВ І СПІВРОБІТНИКІВ ДВНЗ «УЖНУ» ЗА 2014 — 2015 Н. Р.

№	Факультет	Баскетбол		Бадмінтон		Шашки		Шахи		Волейбол		Плавання		Настільний теніс		Міні-футбол		Легка атлетика		Очки	Місце
		М	О	М	О	М	О	М	О	М	О	М	О	М	О	М	О	М	О		
1.	Кафедра фізичного виховання	4	4	I	1	II	2	6	6	III	3	5	5	4	4	I	1	I	1	27	I
2.	Географічний	9	9	6	6	12	12	9	9	9	9	III	3	6	6	11	11	4	4	69	8
3.	Економічний	6	6	4	4	I	1	III	3	4	4	7	7	7	7	9	9	III	3	44	III
4.	Історичний	11	11	9	9	4	4	II	2	12	12	10	10	11	11	8	8	8	8	75	10
5.	ІТФ	23	23	23	23	9	9	13	13	23	23	12	12	23	23	23	23	23	23	172	14
6.	Математичний	23	23	12	12	10	10	I	1	23	23	23	23	III	3	23	23	23	23	141	12
7.	Медичний	10	10	10	10	6	6	4	4	11	11	8	8	I	1	12	12	6	6	68	6
8.	Міжнародної політики, менеджменту та бізнесу	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	207	23
9.	Іноземної філології	23	23	23	23	14	14	23	23	23	23	14	14	12	12	23	23	23	23	178	17
10.	Стоматологічний	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	4	4	23	23	10	10	23	23	175	15
11.	Суспільних наук	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	207	23
12.	Фізичний	I	I	5	5	5	5	8	8	I	I	13	13	10	10	6	6	23	23	72	9
13.	Філологічний	23	23	11	11	7	7	12	12	II	2	11	11	14	14	23	23	23	23	126	11
14.	Хімічний	7	7	III	3	III	3	11	11	5	5	II	2	II	2	III	3	5	5	41	II
15.	Юридичний	5	5	II	2	15	15	14	14	6	6	I	1	9	9	7	7	9	9	68	6
16.	Біологічний	23	23	23	23	13	13	23	23	23	23	23	23	23	23	II	2	23	23	176	16
17.	Гуманітарно-природничий з угор. мовою навчання	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	207	23
18.	Туризму та МК	II	2	7	7	11	11	10	10	10	10	6	6	8	8	5	5	7	7	66	5
19.	Інформаційних технологій	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	207	23
20.	Міжнародних відносин	23	23	8	8	23	23	5	5	8	8	15	15	13	13	23	23	23	23	141	12
21.	Здоров'я людини	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	207	23
22.	Коледж	8	8	I	1	8	8	7	7	7	7	9	9	5	5	4	4	II	2	51	4
23.	Післядипломної освіти та до університетської підготовки	III	3	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	187	18

тивному рівні, рухливо провести вільний час.

Володимир ТАРАСЮК.

Від редакції: про підсумки спартакіадних змагань серед студентів Ужгородського націо-

нального університету «Погляд» розповідав у минулому номері газети.

ДУМКИ З ПРИВОДУ...

УжНУ в об'єктиві різних поколінь студентів

Вони навчалися або навчаються на різних факультетах, мають свої характер, світогляд, але їх об'єднує альма-матер, особливе життя в ній. Що найбільше згадують, пам'ятають, цінують у стінах УжНУ представники різних поколінь студентів — у поданих нижче враженнях.



Назар МАЛЄЄВ

Назар МАЛЄЄВ, студент 1 курсу юридичного факультету: «Перший рік навчання завжди найважчий, але водночас найцікавіший. Дуже хотів вступити на юрфак. Коли став студентом, ознайомився з підрозділом, остаточно зрозумів, що обрав правильний шлях і саме той навчальний заклад. Кожні лекція чи семінар збагачують новими знаннями, розширюють кругозір, удосконалюють. У нас чудові викладачі, котрі допомагають опанувати дисципліну. До того ж маємо хорошу матеріальну базу для докладного вивчення матеріалу. Також уже на першому курсі залучалися до конференцій та семінарів. Невід'ємна частина буднів — участь в управлінні університетом через органи студентського самоврядування, діяльність яких спрямована на покращення навчально-виховного процесу й має визначену мету — підвищення якості знань, формування моральних якостей у юнаків і дівчат, зростання соціальної активності та відповідальності за прийняті рішення».

Леся ТОВКАНЕЦЬ, випускниця факультету іноземної філології: «УжНУ дав мені позитивний життєвий старт. Завдячую вишу тим, що маю успішну роботу, навчилася рухатися вперед. Особливе спасибі рідному підрозділові, який прищепив любов до англійської. І хто знав, що через кілька років після закінчення університету матиму та-



Леся ТОВКАНЕЦЬ

кий обсяг знань, завдяки чому зможу стати хорошим перекладачем... Іще досі із солодкою ностальгією згадую, як уперто не хотіла сидіти на лекціях, як складно було в період сесій, як тоді не вірила: усе це стане в пригоді. Нині оглядаюся на ті роки й трохи жалкую, що не насолодилася ними сповна. Завжди з приємністю згадую наставників, котрі любили, були поряд у нелегку хвилину. Із ними донині підтримую зв'язок. А студентам бажаю максимально провести цей «золотий» період життя, щоб потім не сумувати за втраченим!»



Володимир МАРКОВИЧ

Володимир МАРКОВИЧ, першокурсник історичного факультету: «Ще не минуло й року з того часу, як вступив до УжНУ, однак уже здобув чимало позитивних емоцій. Хто б міг подумати: за короткий час університет залишив такий слід у житті! А це лише початок... Перевага нашого вишу — його представники: студенти привітні; викладачі, хоч і деколи суворі, зате завжди справедливі, ідуть назустріч, ставлять з розумінням і майстерно передають знання. В альма-матер постійно відбуваються різні конференції, конкурси. Також маємо мож-

ливість захищати честь факультету на спортивних змаганнях. Нерідко підрозділи організують поїздки територією України та за кордон, щоб ми краще пізнали світ. Іще жодного разу не пожалкував, що навчаюся в Ужгородському національному університеті».



Олександр ВАРШАВА

Олександр ВАРШАВА, студент 4 курсу, голова профбюро історичного факультету, заступник голови студради УжНУ: «Здається, тільки вчора я, «зелений» абітурієнт, зайшов у фойє головного корпусу подавати документи на вступ. Трохи наляканий, здивований, але повний жаги до знань. Відтак розпочалися важкі навчальні будні. Намагався залучитися до громадської діяльності. На факультеті знайшов справжніх друзів, котрі були поряд у нелегку мить. Оскільки Ужгород славиться «кавуванням», і ми не відставали: щодня після другої пари дружньою компанією йшли смакувати ароматним напоєм. Звичка стала традицією».

Пам'ятаю, коли вперше мені доручили організувати День істфаку. Так, напевно, ще ніколи не хвилювався, бо хотів усе належно підготувати. Тоді зрозумів: одному не вдасться впоратися, отож зібрав команду активних, ініціативних людей. І спрацювало! Усе зробили вчасно і якісно. Надалі, звісно, удосконалювалися. Завдяки цьому мене обрали головою профбюро підрозділу. Пізніше став заступником голови Студентської ради УжНУ. Загалом за чотири роки, поряд із науковою та навчальною діяльністю, познайомився і співпрацював із багатьма цікавими особистостями. Час минув дуже швидко. Планами на майбутнє пов'язані з Ужгородським університетом: хочу вступати до магістратури на історичний факультет, поглибити знання і, звичайно, продовжити роботу в органах студентського самоврядування».



Тетяна КРИВОЛАПОВА

Тетяна КРИВОЛАПОВА, студентка 1 курсу факультету іноземної філології: «Обираючи ФІФ, жодної секунди не вагалася, до якого університету подати документи. Ще з 10-го класу знала, що хочу здобувати фах в УжНУ. Нині, закінчивши перший курс, абсолютно не шкодую про своє рішення. Чула хороші відгуки друзів та знайомих саме про наш ВНЗ, а сьогодні й сама в цьому переконалася. Навчаючись тут рік, дізналася чимало захопливих фактів із життя університету, познайомилася з викладачами й упевнилася: з нами працюють висококваліфіковані, надзвичайно ерудовані люди, котрі є прикладом для наслідування. Кожен наставник — яскрава особистість, закохана у свій предмет, уміє знайти підхід до студента, аби поділитися власним досвідом. Приємно вразила організація роботи й зручний графік занять. Крім того, мені пощастило з однокурсниками. Звичайно, навчальному закладові, як і будь-якому іншому, є до чого прагнути, але впевнена: він удосконалюватиметься й готуватиме ще кращих фахівців. Такою сподіваюся стати і я».



Данієлла МУШКА

Данієлла МУШКА, першо-

курсниця факультету міжнародних відносин: «Уже з першого дня в УжНУ вразила відданість викладачів своїй справі. Приємно, що чимало з них ідуть у ногу з часом та щоразу використовують новітні технології у процесі подання матеріалу. Несподіванкою виявилися регулярні зустрічі з представниками іноземних урядів. Підкорило й те, що вже на першому тижні здобуття фаху встигла дати інтерв'ю одному з місцевих телеканалів. Удячна долі за друзів, котрих зустріла в університеті. Порівнюю себе раніше та в студентському житті і розумію: відбулися суттєві позитивні зміни. Майбутнім першокурсникам бажаю бути щасливими, насолоджуватися кожним днем, долати всі труднощі. А Ужгородський національний вам радо в цьому допоможе».



Ніка ГЕЦКО

Ніка ГЕЦКО, четвертокурсниця юридичного факультету, президент Європейської асоціації студентів права в Ужгороді: «Завершуючи бакалаврат УжНУ, починала згадувати роки, проведені у виші. Усвідомлюю: навчання в університеті — як зйомки своєрідного фільму з несподіваним сценарієм, де з друзями граеш головні ролі. І найцікавіше: щороку опановуєш нове, пристосовуєшся до різних ситуацій. Це допомагає в житті, а також сприяє, як у моєму випадку, вступу до громадської організації. Саме з останньої черпаю море емоцій і досвіду. Озираючись назад, розумію, що обрала виш, який став чимось більшим ніж просто ВНЗ. УжНУ постійно модернізується: завдяки налагодженому курсу онлайн-лекцій ми переймали досвід іноземців, не залишаючи стін закладу».

Одним із найважливіших «плюсів» є те, що наш заклад підписав чимало договорів про співпрацю із закордонними вишами, а це дозволяє одночасно отримати подвійні дипломи, набиратися досвіду за кордоном тощо».

Кароліна ШІРІНОВА, Агнеса САБЕЛКО,

студентки відділення журналістики.

ПСЕВДОЕКОНОМІЧНЕ

Про «принцесу»

Непомітна, сіренька, трохи незграбної зовнішності — такою вона опинилася на порозі нашого дому. Ніхто не звертав уваги на примітивну «принцесу» — усім було байдуже. Першою її особливістю помітила я. Після знайомства усмішка з мого обличчя не сходила весь день.

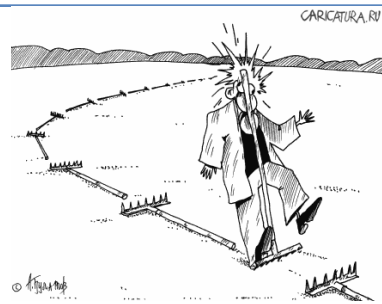
Ви думаєте, що я розповідаю про якусь особистість із дивним прізвиськом чи про собаку, кішку або про яку-небудь іншу тваринку? Ні. Це не істота. У такому разі зі словом «принцеса» з'являються асоціації з чаєм, засобом для чищення вікон, шампунем... Але цю урочисту, аристократичну назву отримали звичайні пластмасові, сірого кольору... граблі. І хто ж подумався так їх «охрестити»?

Прогулюючись супермаркетом, на полицях рядів часто можна помітити продукцію з дивними, нерідко й безглуздими назвами. Ось, наприклад, «Ангел

свіжоморожений. Тушка», цукерки «Ананас в ананасі», карамельки «Гоголь, поема у вершковому смаку», горілка «Дура», туалетний папір «Гав-гав» тощо.

Можливо, це така економічна стратегія, щоб привернути увагу покупців і змусити їх придбати товар, але зважаючи на безглузду назву продукції, навряд чи кожен захоче її взяти, а тим більше скуштувати.

А що стосується «принцеси», то вона погостювала в нас тільки місяць, а потім, не витримавши, мабуть, сільських умов, зламалася в прямому значенні цього слова. Видно, що на вибір



оригінальної назви виробники втратили чимало зусиль, а ось щоб удосконалити продукцію, часу, очевидно, не вистачило...

Оксана ТЕГЗА,
студентка заочної форми навчання відділення журналістики.

РОВЕСНИК

Андрій ТУРЯНИЦЯ: «Коли програєш – ніби кидаєш собі виклик: чи покажеш кращий результат наступного разу?»



порівнюючи себе з однолітками.

— **Американський футбол для тебе просто хобі чи професія?**

— Мені хотілося б у майбутньому й надалі грати. На жаль, в Україні небагато перспектив для професійного розвитку. Це доволі специфічний вид спорту, до якого суспільство і влада поки не виявляють значного інтересу.

— **Знаю, що обрав 78-й номер, бо це число для тебе — талісман. А як налаштуєшся на успішну гру?**

— Якщо говорити про моральну підготовку, то, думаю, вона індивідуальна в кожного спортсмена. Щодо мене, то намагаюся забути про все, повністю сфокусуватися, зосередитися й максимально викластися.

— **А командні традиції у вас є?**

— Думаю, у всіх колективів є свої звичаї: як до, так і після матчів. Для нас обов'язковою є молитва. Деякі тренери також грають із нами, мотивують команду на перемогу й задають бойового настрою!

— **У житті, як і на полі, трапляються поразки. Як не падати духом?**

— Справді, доводиться переживати не тільки солодкі моменти. Кожна команда відчувала гіркий смак невдач, наша — не виняток. З одного боку, це пригнічує, адже ми поступилися супернику. Але з іншого, здобуваємо

безцінний досвід. Коли програєш — ніби кидаєш собі виклик: чи покажеш кращий результат наступного разу? Як-то кажуть: «Не помиляєшся лише той, хто нічого не робить».

— **Американський футбол — досить травматичне заняття. Як рідні розділяють таке захоплення?**

— Звичайно, близькі хвилюються за мене. Тим паче, цікавився ще й регбі. Незважаючи на міцну спортивну форму, так час гри доволі легко травмуватися. Суть американського футболу полягає в застосуванні фізичної сили, а це має свої наслідки. Рідні допомагають тим, що приходять чи не на всі домашні матчі, адже нерідко граємо й не в Ужгороді.

— **Чи є людина, на яку рівняєшся?**

— Так, це Раймонд Ентоні. За 17 років спортивної кар'єри він здобув чимало нагород, а сьогодні його вважають одним із найвидатніших футболістів на своїй позиції. Він був лідером захисту, душею команди й просто хорошою особистістю.

— **І насамкінець, які три домінуючі риси справжнього спортсмена ти б виокремив?**

— Сила духу, дисциплінованість та цілеспрямованість. А ще слід завжди лишатися людиною.

Розмовляла Валерія ЛАДАНИ,
студентка відділення журналістики.

У команді з американського футболу «Лісоруби-УжНУ» значну частину гравців становлять викладачі й студенти нашої альма-матер. Один зі спортсменів і водночас здобувачів фаху — Андрій ТУРЯНИЦЯ — представник факультету здоров'я людини, лайнмен нападу на полі.

— **Андрію, розкажи, чому зацікавився американським футболем?**
— Привабило те, що в цьому

виді спорту кожна людина (будь-якої вагової категорії) може знайти своє місце на полі. Неважливо: великий ти чи малий, худий чи повний, швидкий чи повільний. Американський футбол не схожий на звичайний — він надзвичайно видовищний.

— **Як потрапив до «Лісорубів»?**

— Улітку 2012-го поїхав до літнього табору. Наш аніматор показав таку гру, а я одразу зрозумів, що це моє. На полі зміг реалізувати свої фізичні можливості на сто відсотків. Перестав комплексувати з приводу того, що я занадто великий чи повний,

СОЦІАЛЬНЕ

Наша «маршрутка»

Щодня в нашу «маршрутку» сідають студенти. Причому різні: стомлені після безсонної ночі, щасливі, бо встигли зайняти сидіння біля вікна, або ті, хто прийде до теми лише на місці безпосередньої практики. Щодня в нашу «маршрутку» сідають старенькі бабусі — майже кожна дратує водія.

Наша «маршрутка» нерідко запізнюється. Вона б і рада їхати швидше — а зась, не витягує. Та й де тут, у маленькому місті, розігнатися на таких асфальтових ямах? Де вже старій «маршрутці» тягаться з молодими й легкими BMW та «Мерседесами», які «підрізають» її на поворотах? Словом, не встигає «жовта» вчасно на зупинку!

Та ще й люди, правду кажучи, «розжиріли» трохи. Дехто міг би й пішки пройти кілька зупинок, а деяким корисно б і на велосипеді поганяти. Але замість цього сідають у нашу «маршрутку» й жаліються на нестачу кисню в салоні. Ось і їде вона, як ота кобила в приказці, і чекає, поки якась баба з її «воза» встане.

Не люблять «маршрутку» ще за ціни. Мовляв, за такі кошти треба їздити не на якійсь «ГАЗелі», а майже в «лімузині». А ціна ТАКИХ пересувань — гривня, не більше. Жаліються жаліються освічені в питаннях економіки люди, які (між тим!) свого авто не мають, але все одно «залазять» у салон нашої «пані».

Деякі пасажирки залишають чотириколісний презент: сумки, гаманці, телефони, ключі. Вони потім як трофеї висять на лобовому склі й хитаються з боку в бік при поворотах. Деякі «дарунки» більш інтимні: вірші, написані ручкою позаду сидіння, намальовані пальцем



сердечка на запітнілому вікні.

А ви знали, яка наша «маршрутка» романтична? Скільки долів вона поєднала? Уявіть собі: вечір, дощ, повний салон, із десятих пасажирів стоїть. І в цій похмурій обстановці знаходять поглядом одне одного хлопці й дівчина. Трішки мокрі від дощу, стомлені, вони вже декілька хвилин дивляться один на одного сором'язливими очима. І ніхто не почне розмови (ви ж знаєте, які зараз тендітні дівчата та нерішучі хлопці!) Так ось, юнак і красуня поруч. Здається, що дуже близько, навіть інтимно — однак мовчать. Аж тут наша «маршрутка» різко зупиняється, і (нарешті!) дівчина падає в обійми парубку. І вони взаємно просять вибачення, щось незрозуміле бурмочуть, але всміхаються! Потім кінцева зупинка, він і вона виходять разом із «маршрутки», ідуть під однією парасолькою. Романтика!

А потім настає ніч. Нашу «стареньку» везуть в автобусне депо, де вона нарешті може охолодити свій двигун. Тут їй замінять мастило, протруть скло, виметуть із неї сміття. І здавалося б: ось ця омріяна «маршрутна» радість! Ані злих людей «непершої свіжості», ані розгніваних бабусь, ані розбитої дороги, що так боляче б'є по дну, ані літаючих саломон папірців — лише тиша і спокій. Та хіба це щастя?

Хтось може сперечатися зі мною, що «маршрутки» — щось жахливе. Мовляв, незручно, довго, дорогоувато. Та й давно потрібно б пересісти на свій транспорт, або хоч би їздити на таксі — усе ж краще цього «гуртожитку на колесах». Але де б іще можна так близько поспілкуватися з людьми, як не в «маршрутці» в годину пік?

Наша «маршрутка»... Без неї — ніяк!
Катерина ЕЙДЕЛЬМАН,
студентка відділення журналістики.



«Погляд» в № 6 (175) визнано:

«Переможцями не народжуються — ними стають!» Ганни ВОЙТОВИЧ, Ніколети КУЧМИ, студенток 1 курсу відділення журналістики. Вітаємо авторок!



Бабусю, дай 5 гривень.

- Га?
- Дай 5 гривень!
- Га?
- Дай 10 гривень!
- Ти ж казав п'ять!?

«Довго так не може продовжуватися», — подумав я і закрив браузер.

«Довго так не може продовжуватися», — подумав я і знову зайшов у браузер.

— Запам'ятай, синку, розумна людина завжди в усьому сумнівається. Тільки дурень може бути повністю впевненим у чомусь.

— Ти впевнений у цьому, тату?

— Абсолютно.

Онук, який провів усе літо в бабусі в селі, вимірює тиск краще за дільничного лікаря.

Хлопець учить дівчину телефоном, як користуватися фотошопом:

— Відкрий перше вікно, потім друге, потім закрив перше... Вийшло?

- Вийшло.
- Що стало?
- Холодно стало.

— Лікарю, я з'їв піцу разом з упаковкою. Я помру?

— Ну, усі коли-небудь помруть.

— Усі помруть? Боже, що я наробив?!

— Коханий, прокидайся, будильник дзвонить!
— Я сплю... Передай, що я йому пізніше сам зателефоную.
Запропонували Галина ДЗЬОБАК, Світлана ВАСИЛЯН,
студентки відділення журналістики.

ОГОЛОШЕННЯ

Загублений студентський квиток, виданий шестикурсникові медичного факультету МОТPI В'ячеславу Степановичу, уважати недійсним.



Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 1402. Ціна — безкоштовно.

Виходить щомісяця. Номер підписано до друку: 20.07.15.

Засновник і видавець — Ужгородський національний університет.
88003 м. Ужгород, вул. Підгірна, 46.
Наклад друкуювано у видавництві «А-прінт», 46010 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел.: (352) 52-27-37, 0673501794.
Наклад 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14. Пошта скринька: poglyad@uzhnu.edu.ua
Тел.: 0934314562.

Реєстраційне відомство ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор В.Ю.ТАРАСЮК.

Верстка: О.В.МАТІЙ. Набір: М.М.ЗЕЛІНСЬКА. Коректура: М.Б.ГАРАЗДІЙ.